

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
דאף/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף ל.

מי שאמר "הרי זה גיטך" באופנים דלהלן, ונאנס מה הדין?

אמר אם לא אפייס תוך ל' יום ופייס ולא נתפייסה	אמר אם לא אבוא תוך ל' יום והיה נהר ולא היתה מעבורת	
הוי גט - אפ"י שנאנס ¹	הוי גט - דאין טענת אונס	למ"ד אין טענת אונס בגיטין
אינו גט - דנאנס דהרי פייס ³	הוי גט - דהוא אונס שכיח ²	למ"ד יש טענת אונס בגיטין

כיצד יכול להלוות מעות לכהן וללוי ולעני ולהיות מפריש עליהם, הרי לא באו הפירות לידיהם?⁴

מדוע שאר אמוראים לא ביארו כן	כיצד הביאור	
התנא לא פירש להדיא שמדבר במכירי	במכירי כהונה ולויה ⁵	לרב
התנא לא פירש להדיא שמדבר במזכה	במזכה להם ע"י אחרים	לשמואל
אין לנו להעמיד את המשנה כיחידאה ⁷	כר' יוסי דעשו את שאינו זוכה כזוכה ⁶	לעולא

גיטין דף ל:

מת הכהן או הלוי שהלוה לו מעות להיות מפריש עליו, מה הדין? [תוד"ה תניא].

בירושין שירשו רק כספים	בירושים שירשו קרקע	
צריך ליטול מהן רשות	צריך ליטול מהן רשות	ברישא כשלא הלוה בב"ד
צריך ליטול מהן רשות	מפריש בלא רשות	בסיפא כשהלוה בב"ד

¹ אמר רב יוסף, ד"מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא", כלומר אף שאין לו כזה דבר, בכל אופן הוא רק טענת אונס שלא הצליח לפייס, ואין אונס בגיטין והגט קיים. אכן כתבו התוס' (בד"ה מי) שאם כן נתן לה תרקבא דדינרי ולא נתפייסה לא הוי גט, הגם שאין אונס בגיטין, מ"מ כוונתו היתה לפייסה שיתן לה דבר גדול, ואם בכל אופן לא נתפייסה, לא הוי גט דהרי טרח לפייסה וקיים תנאו אע"פ שלא נתפייסה.

² וכיון שכן היה לו להתנות על אונס כזה דעולה על דעתו הוא, והיה צריך לומר שאם יהיה אונס כזה לא יהיה גט.

³ ובודאי שאין אנו מצריכים אותו לתת לה בפיוסה תרקבא דדינרי, וכיון שפייסה ולא נתפייסה הוי אונס ואינו גט.

⁴ פ"י, ואם אל זכו בהם ואינם שלהם, איך יכולים ליתן את הפירות חזרה לידי בעל הבית בעבור המעות שהלוה להם, וא"כ איך נאמר שיצא בעה"ב ידי נתינה.

⁵ כיון שהכהן והלוי והעני הם מכירים של זה המלוה, ותמיד נותן להם את התרומות והמעשרות שלו, לכך שאר הכהנים והלויים ועניים מסיחים דעתם מתרומות ומעשרות אלו, ולכן נחשב כאילו נתן להם וכבר זכו. והיינו שבאמת התרומות והמעשרות קנויים לכל השבט של כהונה ולויה, וברגע שהסיחו אחרים את דעתם מתרומות ומעשרות אלו, נשאר הקנין לאלו.

⁶ כלומר, עשו את מי שלא עשה קנין - במקומות מסוימים מחמת התקנה - כאילו עשה קנין.

⁷ וכתבו התוס' (בד"ה כיחידאה) דאף ששמואל עצמו ס"ל כר' יוסי, מ"מ עדיף לו להעמיד את המשנה כרבנן.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף ל:

באיזה אופן מיירי ב' חלקי הברייתא דלהלן?

מערש יש לך בידי - חוששין לתרומת מעשר שבו	מערש יש לך בידי - אין חוששין לתרומת מעשר שבו	
	אמר ישראל ללוי "יש לך מעשר בידי וקח את דמיו" ¹	לאביי
	אמר ישראל לבן לוי "מעשר לאביך בידי והודעתיו, והילך דמיו" ²	לרב משרשיא
אמר ישראל ללוי "מעשר לך או לאביך בידי" - אין חוששין לתרומת מעשר ⁴	אמר ישראל ללוי "מעשר לך או לאביך בידי" - חוששין לתרומת מעשר ³	לרב אשי (מגיה הברייתא)

¹ לא חוששים שמא עשה תרומת מעשר על מקום אחר, כיון שאינו קצוב ולא יודע כמה מעשר יש שם כדי שיעשה אותו תרומת מעשר על מקום אחר. אבל אם אמר "כור מעשר", הרי זה קצוב ויש לחוש שמא עשאו תרומת מעשר. והקשתה הגמ' על שיטה זו, וכי מדובר בלוי רשע, הרי קיבל דמים של המעשר הזה, ואיך יעשה אותו תרומת מעשר הרי כבר אינו ברשותו שכבר זוכה בו חזרה הישראל, וכמו שפירש"י. או כמו שפירשו התוס' (בד"ה הילך), שהכוונה וכי הוא רשע לעשות אותו מעשר קודם שקיבל עליו את הדמים, הרי הוא מכשיל את הישראל או מוכר לו דבר שאינו שוה לו.

² והנידון הוא האם האב עשה תרומת מעשר על מקום אחר, ותלוי אם הוא קצוב, שאם אינו קצוב ודאי לא עשה ואם אמר "כור" שהוא קצוב יש לחוש. והקשתה הגמ', איך יעשה תרומת מעשר הרי אינו מן המוקף

³ דודאי לא תיקן אותו הישראל מתרומת מעשר שבו, כיון שאינו קצוץ ולא יודע כמה להפריש ממנו תרומת מעשר.

⁴ דכיון שהוא קצוץ, חזקה על חבר שאין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן, ובודאי הפריש הישראל תרומת מעשר שבו.